ואמר ריש לקיש אומר היה רבי שמעון פרה נפדית. אם מגלח נאה שימנה אפילו על גב מערכתה אפילו שחטה בהלכתה על מערכת של עצים שהיא נשחטת עליה כדאמרי' במס' פרה (פ"ג מ"ח) וקסבר ר"ש כל הטומד לפדות כפדוי דמי וקרינא ביה שאתה יכול להאכילו ואי קשיא למה לי קבלת טומאה היא נופה מטמאה אדם וכגדים מפרשינן כה"ג בכריתות בפרק דם שחיטה (דף כא:) כגון בשר שחפאו בפחות מכביצה בלא לי מטריא ליה לאוכל מלטרף בהדי בלא ומקבל האי בלא טומאה אם יגע בטומאה ומטמא שאר אוכלין ואי לאו לאוכל הוא לא מקבל האי בלא טומאה דליה ביה שיעורא וכי עגעו ביה אוכלין אחריני טהורים הן שאינם טונפין *בגבלה אלא בגלא: אינה משנה. לא נשנית במשנתינו: ותרעה בעדר. כשאר תולין אלמא אינה נאסרת מחיים וכי שחטה מותרת: הכי גרסינן אמר ריש לקיש מ"ר יוחנן עגלה ערופה אינה משנה: והא"ר יוחנן. בקדושין (מ) ובכריתות בפרק בתרא (דף כה.) גבולו מלאתי נאסרת: תבריא. בני היישיבה: לפורי מטרא. קי"ל בקדושין בהאיש מקדש (דף מז:) דאסורין בהנאה: משעת שחיטה. ונאסרת שחוטה אבל המשולחת מותרת דכתיב (ויקרא יד) ושלח את הצפור החיה וגו' ולא אמרה תורה שלח לתקלה: משעת קיחה. ומתיבן נאסרות עד שישלח: גמר קיחה קיחה מי. מה עגלה ערופה שנאמר בה קיחה (דברים כא) ולקחו זקני העיר ההיא עגלת בקר אסורה מחיים לף ולקח למעבר שמי לפרים חיות (ויקרא יד) אסורות מחיים ומיהו עגלה ערופה יש לה גבול ליאסר בירידה לנחל איתן אבל אינו מעשה מלקיחה ועד שחיטה וכיון דנאסרות מחיים על כרחך משעת לקיחה: אלא. הא תירוצא דמתרץ לא אינה משנה לאו ריש לקיש אמרה אלא לר' יוחנן דאמרה דלר"ש בן לקיש מתיר מחיים והא דתנן תנא דלר"ש בן לקיש אמרה: [שחטו] שני בניה ואח"כ שחטה סופג את הארבעים. כלומר שאותן שני לאין טולל בשחיטה אחת: ולא בנו ואותו. כלומר אחיכא דשחטו שני בניה ואח"כ שחטה אמאי סופג את הארבעי': בנים אחרונים חייבין. כלומר אחר משחט בנו ואותו ואחר משחט אותו ואת בנו:

ח) מלאה דתסר כאן מאה תיבות וגיל וא"כ שפר אמר מתני' דהוי שמעה שמיעה וכו'.

בשר כיוצא בם ואם ובם בתה ושיין רש"ל

[בכורות יא: ב"ק מ. מנחות קמ:]

סוטה מז. (כתובות לו) כריתות כה. ע"ש

אמתים עד כריתות כה. קידושין מז.

עיין פוסק בב"ק שכתבו על רש"י לא דק דכתב בגבלה ושיין רש"ל [ופי' ע"ש על זה תוס' פסחים ג: ד"ה לגיאמת ותוס' שבת לא. ד"ה לא]

קידושין מז.

[תוספתא פ"ה]

כריתות מז.

רבינו גרשום

פרה נפדית על גבי מערכתה. כלומר אם א"ר בה פיטול או במלאכה אר בשום דבר: תצא. כלומר עם שאר בכורות של חולין: קשיא דר"ש בן לקיש אדר"ש בן לקיש. כלומר הבא אמר ריש לקיש עגלה ערופה אינה משנה והבא אמר משנת קיחה ואבודה מאותה שעה השוחטה. ח) שחיטה שאינה ראויה היא: אמר רב יוסף לענין דינא תנן. כלומר דין הוא שישחטם ראשון: [שחטו] שני בניה ואח"כ שחטה סופג את הארבעים. כלומר שאותן שני לאין טולל בשחיטה אחת: ולא בנו ואותו. כלומר אחיכא דשחטו שני בניה ואח"כ שחטה אמאי סופג את הארבעי': בנים אחרונים חייבין. כלומר אחר משחט בנו ואותו ואחר משחט אותו ואת בנו:

ח) מלאה דתסר כאן מאה תיבות וגיל וא"כ שפר אמר מתני' דהוי שמעה שמיעה וכו'.

בשר כיוצא בם ואם ובם בתה ושיין רש"ל

*ואמר ר"ש בן לקיש אומר היה ר"ש פרה נפדית על גבי מערכתה? אמר רב שמן בר אבא אמר רבי יוחנן 'פרת חטאת' אינה משנה. [ח] עגלה ערופה לאו שחיטה ראויה היא *והתנן *נמצא ההורג עד שלא תערף העגלה תצא ותרעה בעדר: אמר ר"ש בן לקיש משום רבי יאי עגלה ערופה אינה משנה, ומי אמר רבי יאי הכי *והאמר רבי יאי גבול שמעתי בה ושכחתי ונסבין חבריא לומר ירידתה לנחל איתן אוסרתה, ואם איתא לישני כאן קודם ירידה כאן לאחר ירידה? א"ר פנחס בריה דרב אמי אנן משמיה דרשב"ל מתניתין לה: עגלה ערופה אינה משנה, א"ר אשי כי הוינן בי רב פפי קשיא לן: מי אמר רשב"ל הכי והא *איתמר צפורי מצורע מאימתי נאסרין: רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה ואמרינן מ"ט דרבי שמעון בן לקיש גמר "קיחה-קיחה" מעגלה ערופה? אלא אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן עגלה ערופה אינה משנה: מתני' שנים שלקחו פרה ובנה איזה שלקח ראשון ישחוט ראשון ואם קדם השני זכה: גמ' אמר רב יוסף לענין דינא תנן, תנא *אם קדם השני הרי זה זריז ונשכר זריז דלא עבד איסורא ונשכר דקאביל בשרא: מתני' שחט פרה ואח"כ שני בניה סופג שמונים. שחט שני בניה ואחר כך שחטה סופג את הארבעים. *שחטה ואת בתה ואת בת בתה סופג שמונים. שחטה ואת בת בתה ואחר כך שחט בתה בתה סופג את הארבעים, סומכוס אומר משום רבי מאיר סופג שמונים: גמ' אמאי "אותו" ואת בנו? אמר רחמנא ולא בנו ואותו? לא ס"ד דתניא [אותו ואת בנו] אין לי אלא אותו ואת בנו אותו ואת אמו מנין? כשהוא אומר "לא תשחטו הרי כאן שנים הא כיצד-אחד השוחט את הפרה ואחד השוחט את אמה ואחד השוחט את בנה-שנים האחרונים חייבין

תורה אור

(א) לקיש משום רבי יאי עגלה ערופה אינה משנה. ומי אמר רבי יאי הכי והאמר רבי יאי גבול שמעתי בה ושכחתי ונסבין חבריא לומר ירידתה לנחל איתן אוסרתה, ואם איתא לישני כאן קודם ירידה כאן לאחר ירידה. א"ר פנחס בריה דרב אמי אנן משמיה דרשב"ל מתניתין לה: עגלה ערופה אינה משנה, א"ר אשי כי הוינן בי רב פפי קשיא לן: מי אמר רשב"ל הכי והא איתמר צפורי מצורע מאימתי נאסרין: רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה ואמרינן מ"ט דרבי שמעון בן לקיש גמר "קיחה-קיחה" מעגלה ערופה? אלא אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן עגלה ערופה אינה משנה. (ב) אם קדם השני הרי זה זריז ונשכר. (ג) אם שחט שני בניה ואחר כך שחטה סופג את הארבעים. שחטה ואת בתה ואת בת בתה סופג שמונים. שחטה ואת בת בתה ואחר כך שחט בתה בתה סופג את הארבעים. (ד) אמר רבי יוחנן עגלה ערופה אינה משנה. (ה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (י) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (טו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (טז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (יט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כ) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (כט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ל) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (לט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מ) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (מט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נ) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (נט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ס) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (סט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ע) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (עט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פ) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (פט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צ) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (צט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (ק) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קה) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קט) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קי) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קיא) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קיב) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קיג) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קיד) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קטו) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קטז) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קטח) אמר רבי יוחנן אמר משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה. (קט